

Javult a kapcsolat a termelőkkel

Sajtótájékoztató az AGROKER-nél

Minden évben többet várunk a mezőgazdaságtól, és minden évben több gépet, korszerűbb eszközöket, több és jobb vegyszert kér a mezőgazdaság az öt kiszolgáló ipartól. Izgalmas téma tehát minden év elején, mit kínál a mezőgazdaságtól géppel, vegyszerrel ellátó vállalat? Az AGROKER szegedi központjában a vállalat vezetői arról tájékoztatták tegnap az újságírókat, hogy lényegesen jobb a termelőkkel tartott kapcsolat, mint az előző években, jobban föl tudták mérni az év egyes szakaszainak ellátási gondjait, jobban tudták szervezni saját munkájukat, ennél fogva vállalati eredményeik is jobbabbak lettek. Összesen 1 milliárd 400 millió forint értékű esz-közt és vegyszert hoztak forgalomba. Idén 500 millió forintot érő készlettel kezdték az évet, terveik szerint az esztendő végéig 1 milliárd 800 ezer forintos forgalmat bonyolítanak le.

Ezek a számok elsősorban a bennfenteseeknek mondanak valamit, tételekre bontva azonban különböző tendenciák is kiolvashatók. Kevesebb traktort adtak el tavaly, mint korábban, de az új típusúak mind nagyobb teljesítményűek. A lánctalpas traktorokból 16-ot kérnek idén a gazdaságok, de csak 12-re számíthatnak, van viszont 22 Rába-Steiger és 8 kis Rába. A szövetkezetek szakemberei szerint nagyszerűen beváltak a magyar traktorok, de drágák. Jó hír viszont, hogy NSZK-mintát követve, végre jó munkagépeket is gyártanak hozzájuk, s ezekből nem lesz hiány. Évek óta többször leírtuk a homoki gazdaságok panaszát, mely szerint speciális igényekre nem figyel a kereskedelem, most az AGROKER panaszkodik, mert árulja a homoki területekre szánt traktorokat, de igen keveset vesznek belőlük.

Kombájnból 102-öt adtak el tavaly jól szervezett kedvezményes vásárlási akcióval, idén 120-at rendeltek, bár eddig mindössze 8-ra jelentették be igényüket a gazdaságok. Előreláthatóan négy balázóval kevesebb érkezik, mint amennyire szükség lenne. A várható gondok között hallottuk, hogy rakodógépekből, szarítógépekből és importból származó néhány műtrágyából és nővényvédő szerből sem lesz teljes a kínálat, de az utóbbiak minden esetben pótolhatók hazai termékekkel. Megyénk zöldésgérmő területein érdemes külön is figyelni az ígéretekre: a betakarítás nagyüzemi gépeiből elegendő áll ebben az évben rendelkezésre. A kisgazdaságok tavaly egy ideig nem tudtak vásárolni sertészetőt, fejőgépet és fölűt, most mindháromból jó ellátás várható. Az alkatrészek körül egyre kevesebb a panasz, év elején is elegendő a készlet — hallottuk a tájékoztatón. Az NDK-ból származó kom-

bájnokhoz, szecskázókhoz és műtrágyaszóróhoz hiányzik még néhány alkatrész. Hangsúlyozták azonban most is, ha a gazdaságok időben bejelentik, mire van szükségük, a vállalat minden alkatrészt be tud szerezni. A műhelyek és főmőrnökök munkája jól mérhető azon, mennyire készülnek föl a gépjavításokra. Jó példaként említették környezetükből a szegedi Új Élet és a forráskúti-üllési Haladás Termelőszövetkezetet, ahol jó előre gondoskodnak az alkatrészekről. Nyereségük: nem állnak alkatrészgondok miatt gépeik, amikor dolgozniuk kellene.

A korábbi hetek-hónapok aggodalmát bizakodó hangulat váltotta föl a vállalatnál, több műtrágyát rendelt meggyenk mezőgazdasága, mint az előző években, hátrányát tehát igyekszik megszüntetni. Termésük függ ettől az igekezetől. Van olyan szövetkezet, amelyik dupláját kéri a tavalyinak. Szállítási gond lehet belőle, hogy legtöbb szövetkezet a földhaszná-lás időpontjában szeretné megkapni. Szándékuk érthető, raktározási problémáikat akarják enyhíteni, de éppen tárolási gondokkal küzd maga a vállalat is.

Kisegítő kempingek

Keves a balatoni kempingek száma, csúcsideszakban túl nagy a zsúfoltság, ezért kisegítő kempingeket kell létesíteni 1978-ban — határozta el a napokban megtartott ülésen a BIB területfejlesztési szakbizottsága. A

javaslat szerint egyes Balaton menti területeken így Révfülpön, Hévízen, Zamárdiban, Balatonszárszón, és Siófokon létesülnének kis költségű lakások a kempingek, amelyek bármikor megszüntethetők. Valamennyi II. osztályú, tehát olcsóbb lesz.

Családi életre nevelés az iskolákban

Az iskolai oktató-nevelő munka alapdokumentumai-ban jelenleg is szerepel a családi életre nevelés témaköre, de — a szakemberek véleménye szerint — nem megfelelő súllyal, és terjedelemben.

A hosszú évek tapasztalatait figyelembe vevő új tantervek gazdagabb lehetőséget kínálnak. A biológia órákon például lehetővé válik, hogy a diákok a test, a szervezet felépítésének megismerése mellett foglalkozzanak a nemmi fejlődéssel, a fogamzás és születés élettani alapjaival, a nemi higiénia és az egészséges életmód kérdéseivel. A történelem tanulása során megismerkedhetnek a marxista felfogással, amely a

szeretlemben, a házasság, a család erkölcsi tartalmának kérdésében utat mutat. A világnézetünk alapjai tantárgy összegezi és kiegészíti az elsajátított világnézeti, természeti és társadalomtudományi ismereteket. Az irodalom, az irodalmi alkotásokban kifejezésre jutó esztétikum, az irodalmi élmények felkeltik a diákok érdeklődését, elmélyítik, gazdagítják a szerelemről, a családról vallott nézeteket, szemléletmódot.

A családi életre nevelésben az iskola döntő mértékben támaszkodik a szülői házra, s sok segítséget kapnak a Vöröskeresztől, a TIT-től, a Hazafias Népfronttól, és az Országos Egészségnevelési

Intézetől. Orvosok, pszichológusok, pedagógusok mozgósításával előadásokat, tanfolyamokat szerveznek — szülőknél és fiataloknál egyaránt — a családtervezésről, a gyermek fogadásáról, gondozásáról és neveléséről. A Vöröskereszt szervezetek kerekasztal-beszélgéseket, kérdéscsereket, esteket rendeznek, sok megyében az egészségügyi hetek, hónapok programjának összehangolásában együttműködnek a TIT-tel. Hasznosak a Medicina Könyvtárak ebben a témakörben megjelent kötetei, valamint a Vöröskereszt, és az Országos Pedagógiai Intézet elvi irány-mutató kiadványai is.

Barátságos fizika

Újsághír: „Az idei tankönyvpályázat kiemelt első díját — 20 ezer forint jutalmat — a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola kutatócsoportja nyerte el az általános iskola nyolcadik osztálya számára készített fizikakönyvvel.” Ami rögtön eszembe jut: kínos fél-órát a fizika előadásban, amikor a tanár nekibuzdulva dobálta a táblára az újabb és újabb képleteket, mi pedig kétségbeesetten egymásra vigyorogtunk, mert már a második lépést sem értettük. A matematika „tettes-társ”, fantasztikus, külön nyelvvél, külön csodabögrékkel, külön világ-gal. Ezt mutatta-bizonyította az óra, persze, hogy ugyan-ezt a könyv is. Most, hogy új — szegedi készítésű! — fizikakönyvről hallok, a fel-támadó érdeklődést őszintén szölvé azonnal zavarja a régi emlék — a fizika barátság-ságát.

— Maga annak idején hogyan tanulta, mitől tágul ki a villamossín? — szegezik nekem a kérdést?

— Azt mondja: a mag-sabb hőmérsékletől? Hát ez az, tulajdonképpen jól vála-szolt, mégis rosszul. Az új könyvben úgy fogjuk taní-tani: a nap sugarától. Vagyis olyasvalamitől, ami látható, érzékelhető; s ráadásul egy-féle kölcsönhatást is felté-telez. A hatodikos fizika-könyv a kölcsönhatások tár-gyalásával fog kezdődni. Elő-ször mi magunk sem láttuk, mennyire döntő lehet: a gyerekek ezután a változások-nál már mindig az okokat, az összefüggéseket keresi.

— Így alakult ki az új tankönyv alapkoncepciója: részben a tanulók aktivitá-sára, részben új, rendező elvre építve. A fizikatanítá-sban évtizedeken át a tudomá-nyos felfedezések idő-rendjét követte az anyag. Egyáltalán nem biztos, ez-e a logikailag legkönnyebb, legcélszerűbb út. Az újdonságokat a többihez ragasz-tották, így a tanítandó mennyiség felduzzadt, a rés-zek meg elkülönültek egy-mástól.

— Sok volt a misztifikáció, a homályos, fizikus „bikkfanyelven” előadható közlés is. Új fogalmak, új módszerek kellett.

A nyolctagú kutatócsoport három éve dolgozik együtt. Kettő a főiskola gyakorló általános iskolájában taní-tanak, a többiek a fizika tan-szék oktatói. A könyvben kívül módszertani utasítá-sokat, s csak 1977-ben 38 szak-folyóirat-publikációt, iskola-téves anyagokat készítettek. Mindent, de mindent — az idén induló új fizikatanterv érdekében.

— Hetente kétszer hat-nyolc órát ülünk együtt, mi-kor hogy engedi az órarend-dünk. Mert — órák edvez-mény, netán alkotói szabad-ságot egyikünk sem kapott.

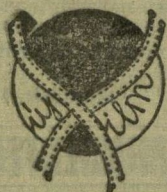
— Nyolcunk együttesének létfeltétele, hogy félre tud-tunk tenni minden kollegiá-lis féltékenységet, sértődöt-

séget. Pedig ha valamelyi-künk nem volna képes felül-emelkedni azon, hogy oly-kor bizony a többiek ugyan-csak belemárnak abba, amit mondott vagy csinált: kilép-hetne a társaságból. Hogy mégsem tette senki, talán az a legnagyobb dolog.

Kétségtelen: az is. Akár-csak az elismerés. Számomra pedig a beszélgetés egyértel-műen bizonyított valamit: a fizika barátságosabbá tétel-nek, emberközbebe kerülésé-nek lehetőségét. S talán ez — a legnagyobb dolog. Fő-leg azoknak, akik már új — s büszkén mondhatni: Sze-gedről származó könyvből tanulhatják majd.

Domonkos László

Ők kettő

Színes magyar film. Ír-ta: Kőrödi Ildikó és Balázs József. Fényképezte: Ken-de János. Zene: Kovács György. Rendezte: Mészá-ros Márta. Főbb szerep-lők: Marina Vlady, Mo-nori Lili, Jan Nowicki, Tolnay Miklós, Czinkóczi Zsuzsi, Meszléry Judit, Vlagyimir Viszockij.

Úgy tűnik, a film befejező kockái: a rendező tömör, súlyos és felrázó erejű val-lomása a témáról, amelynek új művét szentelte. Egyik hő-nője, Mari, a munkásszálló vezetője, hazafelé tart bará-tónőjének, Julinak a kislányá-val. A szanatóriumról jön-nek, ahol a kislány apja, Ju-li ferje elvonókúrán van. A gyerek szemtanúja volt a jelenetnek: a kezeléstől el-gyötört apa, kétségbeesés-ben, amiért felesége nem lá-togatta meg, nem bízik benne — idegrohamot kapott. Amikor az anya eléjük sza-lad, és aggódó kérdésére a barátnő nyugtatja, a kislány zokogva kiáltja világgá: a valóságot: nem igaz, semmi sincs rendben, mind a ket-ten hazudnak!

A néző játszhat a gondo-lattal: ha Mészáros Márta hőseinek futó ismerőseként, mondjuk egy utcai talál-ko-záskor megkérdezné bárme-lyiküktől: hogy vagy? Való-színűleg kurta mosollyal azt mondanák: köszönöm jól.

Pedig egyáltalán nincsenek jól. Juli egy gyárban dolgo-zik, otthagytá alkoholos fér-jét, belefáradt. Függetlened-ni szeretne, de nem tud; akarata nem elég a szexuális

vonzódás leküzdéséhez, amely eltéphetetlenül összeköti a két embert. Mari, emberség-ből és szabályellenesen, a kislánnyal együtt befogadja munkahelyi szobájába; mun-kanapokon ott, a szálláson lakik ő is — otthoni kom-fortjától, kiegyensúlyozott éle-ről családjától néhány vonat-megállónyi távolságra. Barátságuk kialakulása köz-ben Mari hosszú utat jár be. Eleinte részvétellel szemléli az emberpár számára idegen vilá-gát, szenvedélyességük, gátlástalan őszinteségük sze-rencsétlen következményeit. Fokozatosan rádöbben azon-ban, amazok sokkal inkább „éinek”, viharos házasságuk talán emberszabásúbb, mint az ő mindig felhőtlen, ki-egyensúlyozott, általánosan elfogadott, és éppen ezért el-vont, egyénitlen normák szerinti, szenvedélytelen csa-ládi életük.

A két nő sorsának, társa-dalmi és lélektani közérze-tének felrajzolásával Mészá-ros Márta kérdéseket fogal-maz. Legáltalánosabban azt: hogyan élünk? Aztán: tör-vényszerű-e, hogy az évek-kei ezelőtől életformaváltás — falusból városi, paraszt-ból munkás — folyamánai közötti van az „öptévesztés”, az egyéniségvesztés, a talaj-talanságerzés? Hogyan egyez-zenek a személyiség sajátos, egyedi és a társadalomban szükségszerű általános élet-normák? Melkkora az esélye egy embernek, ha nő az ille-tő, hogy saját törvényei sze-rint, szuverén módon éljen? Meddig vihető a „stílus”, mi-szerint a „hogy vagy?” kér-

désekre kisebb-nagyobb ha-zugságokkal válaszolunk?

A kérdéseket még lehet-ne sorolni, mindenesetre a film legtöbb értéke ebből a kér-dőjeles jellegből adódik. Ez: a nézőkben ébredő válaszkényszer; amelyet egyforma erővel indukálnak Kende János erőteljes, hatásos ké-peit és a színészi játék. Ken-de kamerája — és ez már rendezői érdem — sokszor irányult pontosan a lényegi mondanókat legtömörebben kifejező mozgásokra, arcokra, helyzetekre. Marina Vlady és Monori Lili dicsé-rete színészi kvalitásaik köz-ismeretsége miatt tűnik fe-leleslegesnek, sőt a kis Árvács-ka-Czinkóczi Zsuzsitt is nyu-godtan említhetjük mellet-tük.

S. E.

A film főszereplője, Mari-na Vlady a jövő héten, hét-főn részt vesz a Szabadság moziban, este 6 órakor tar-tandó díszbemutatón.

Kettőből egy

Új vállalat

A munkaerő- és eszköz-felhasználás, a felhalmozó-dott szellemi kapacitás, vala-mint a szénhidrogén-bá-nyászat hatékonyságának növelésére 1978. január 1-vel egyesült két nagy olajipari vállalat: a Dunántúli Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat és a Dunántúli Kutató és

Feltáró Üzem. Az új valla-lat „Kőolaj- és Földgázbá-nyászati Vállalat” elneve-zéssel Nagykanizsán kezdi meg, illetve folytatja együt-tes működését.

A két vállalat összevoná-sával egységes irányítás alá kerül a szénhidrogénkutatás és -termelés. (MTI)

Hétköznapi Megállóban

Villamosmegálló, járda-sziget. Előttem közútelekba ágyazott villamossín, mö-göttem sáros, megbolyga-tott göröngyök, távolabb is-kola.

Allok és várok. A villa-mos helyett kerékpáros ember érkezik. Járművét a földre fekteti, majd se-reny munkába kezd. Haj-ladozik a sínek között és egyenként szedegeti föl a sárgavégű csikket, a a göröngyökön ülő papír-zsebkendők, a megbúvó sárga csikkek, és egyéb kicit-kacatok közé.

A villamoson a tanulás-gon töprengök. A megálló-ban az ember forduljon kis- és nagykorúak miatt, arccal a sínek felé, háttal az iskolának. Ezen a kis járdaszigeten még jófőle nevelésben is részesül. És afelől biztos lehet, hogy ez a sziget védelmet nyújt akkor is, ha már az egész környéket elöntötte a sze-méttenger.

Elővigyázatosság?

Kiháló szakma, nincs utánpótlás, pedig bizony e-kellene! Más egyéb között gyakran hallom ezt a ci-pészkről is. Mégsem kis-iparos az, aki igen furcsa meglepetéssel szolgál kun-csaftjainak.

A derék szuszter, amikor még nem értékeltük kellő-képpen létét, polcra rako-s-gatta a rozszant cipőket, és amikor megjavította, ki-tisztítva, ragyogóan tette a készek közé. A tulajdonos megerkező, mustrál-gatta a lábbelit, azaz a rajta vég-zett munkát, és ha jónak találta, átnyújtotta a mun-kadíjat. Most ha a szövet-kezet egyik cipészrészlegé-be bevisz az ember egy pár

cipőt, megállapítják a be-téttségét — mármint a ci-pőnek — és előre elkéri a munkadíjat. Adós — fi-zess! Mit tehet az ember, ha nem adós, akkor is fi-zet. Mintha nem lenne elég biztosíték mondjuk egy ezerforintos csizma arra, hogy gazdája nem feledke-zik el róla, csak azért, hogy meglóghasson a 20 forintos munkadíj kifizeté-se elől.

Mire ez az elővigyázatos-ság? A bizalmatlanság bi-zalmatlanságot szül. Vagy az a mi bajunk, és akkor járunk félretaposott cipő-ben?

Chikán Ágnes